

Karimäen, Puntilan ja Kerolan eriävät mielipiteet koskien kaupunkisuunnittelulautakunnan päätöstä 19.8.2026 § 81, Koskelonniitty, ehdotus kaupunginhallitukselle asemakaavaksi, alue 714700, 83. kaupunginosa Bodom (Kh-Kv-asia)

Eriävä mielipide Johanna Karimäki

Mielestäni Koskelonniityn kaavaehdotus olisi pitänyt hylätä. Alueelle ei tule toteuttaa datakeskusta. Perusteluina on Natura-alueen välitön läheisyys sekä sen valuma-alue, joka sijoittuu kaava-alueelle. Lisäksi perusteluna on alueen arvokas kulttuurimaisema, joka tulee turvata. Kaavan toteutus uhkaa heikentää Matalajärven tilaa ja uhkaa heikentää alueen Natura-arvoja. Kaavan toteutuessa Matalajärven kokonaiskuormitus kasvaa. Varovaisuusperiaatteen näkökulmasta esitettyä kaavaehdotusta ei voi hyväksyä. Luonnonsuojelualueella ja Natura-alueella sijaitseva Matalajärvi on lähde pohjainen järvi ja herkkä ekosysteemi. Se on kansainvälisesti arvokas linnustoalue. Matalajärven luontoarvot vaarantuvat hulevesien tuomasta ravinne- ja kiintoaineskuormituksesta. Ympäristöviranomaisten lausunnot lautakunnalle sisälsivät kriittisiä näkökulmia kaavan ympäristövaikutuksista. Lisäksi kaava-alueen vieressä oleva kulttuurimaisema muuttuisi kaavan toteutuessa. Kaupunginmuseo ei lausunnossaan puoltanut kaavaa kulttuurimaiseman vaarantumisen vuoksi.

Eriävä mielipide Päivi Puntila

Alueen maankäyttö tulee suunnitella ilman suurta datakeskushanketta, jonka omistus on Kiinassa ja Arabiemiraateissa. Viranomaislausunnot eivät myöskään puolla hanketta. Ympäristö- ja kiertotalousnäkökulmat eivät suojele Matalajärveä, laitteiden elinkaari on lyhyt ja vaatii jatkuvia laiteuusintoja, ongelmajätettä ja datakeskuksen lyhyen elinkaaren lopussa kaupungilla on muuntautumiskelvoton betonikompleksi hävitettäväksi.

Eriävä mielipide Hannele Kerola

Asia: Koskelonniitty, ehdotus kaupunginhallitukselle asemakaavaksi, alue 714700

Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi asemakaavan äänestyksen jälkeen. Kannatin kaavan hylkäämistä.

Eriävä mielipide

Äänestyksessä hävinneen vastaehdotuksen perustelujen lisäksi totean seuraavaa:

Asemakaavan tarkoituksena on mahdollistaa kiinteistölle datakeskus. Sen kehittäjäyhtiö Hyperco Oy:stä olisi pitänyt hankkia Suojelupoliisin lausunto ennen kuin asemakaava tuotiin lautakunnan käsittelyyn.

Julkisesti nähtävillä olleessa kaava-aineistossa olisi pitänyt tuoda esille Espoon kaupunginhallituksen elinkeino- ja kilpailukykyjaoston 1.6.2026 hyväksymät datakeskushankkeiden arviointiperiaatteet. Näiden periaatteiden osalta olisi pitänyt tehdä virkavastuulla kirjallinen arvio siitä, täyttyvätkö periaatteet kyseisessä hankkeessa.

Hyperco Oy:n datakeskushanke vaarantaa Espoon Matalajärven tilanteen.

Perustelut:

Suojelupoliisi on julkisesti varoittanut Suomeen suunniteltujen, erityisesti autoritääristen maiden omistuksessa olevien datakeskusten turvallisuusriskeistä. Supo toivoo, että kunnat ottaisivat Supoon yhteyttä ennen sopimusten allekirjoittamista. Koskelonniityn datakeskushanketta edistää Hyperco Oy, jonka omistaa Damac group kiinteistökehitysyhtiö, jonka kotipaikka on Arabiemiirikuntien Dubai.

Maanmittauslaitoksen rekisterin mukaan asemakaavoitettavan kiinteistön omistaa Svenska Småbruk Ab, mutta määräalan myynnistä on vuonna 2022 tehty esisopimus Hyperco Oy:n kanssa.

Kaupunkisuunnittelulautakunta ei voi jättää huomioimatta EKY:n pöytäkirjaan kirjattuja datakeskuksille asetettuja arviointiperiaatteita.

Espoossa on seurattu Matalajärven huolestuttavaa rehevöitymishistoriaa 1960-luvulta alkaen. Matalajärvi on liitetty Natura2000-ohjelmaan sen hydrologisen erityislaadun ja siitä seuraavien ekologisten piirteiden takia. Natura-rajaus kulkee järven rantaviivan mukaan, mutta kaikki järven valuma-alueella tapahtuva toiminta on huomioitava arvioitaessa vaikutuksia Natura-alueen tilaan. Valuman laadulla on suuri merkitys järven tilaan, koska järven keskisyvyys on vain 1,2 metriä.

Espoon kaupungin ympäristönsuojelun lausunnon todetaan, että Natura-tarvearvioinnin mukaan Koskelonniityn asemakaava ei todennäköisesti merkittävästi heikennä Matalajärven Natura-alueen luonnonarvoja.

Espoon ei tule sallia Matalajärven tilan heikentämistä, vaikka kysymys ei tällä hetkellä olisi merkittävästä heikennyksestä.

Lupa- ja valvontaviraston mukaan Matalajärven osalta ei ole riittävää, että kaavamääräyksissä hulevesivaatimukset on määritelty Espoon perusohjeiden mukaisesti.

Asemakaavaan määräykseen tulisi sisällyttää riittävän tiukat ja vaativat määräykset hulevesien käsittelystä, koska lisääntyvät tulvat ja rankkasateet tulevat vielä lisäämään hulevesien määrää. Tämä olisi pitänyt tehdä virkamiesvalmistelussa ja hankkia niihin asianmukaiset lausunnot. Tältä osin ei riitä, että kaupunkisuunnittelulautakunnan kokouksessa lautakunnan jäsen teki kaavamääräykseen lisäysehdotuksia, joka hyväksyttiin yksimielisesti.

Espoon kaupungin museo ei puolla hanketta, koska sen vaikutukset kulttuuriympäristöön ovat merkittävän kielteisiä.

Espoon ei pidä mahdollistaa EU:n ulkopuolisen toimijan datakeskusta Espoon kulttuurimaisemaan etenkään, kun hanke vaarantaa Matalajärven tilan.

Hannele Kerola

Kaupunkisuunnittelulautakunnan varapuheenjohtaja